

Odporúčanie Komisie z 18. mája 2005 o kolektívnej cezhraničnej správe autorských práv a s nimi súvisiacich práv na oprávnené online hudobné služby (Text s významom pre EHP)

Úradný vestník L 276 , 21/10/2005 S. 0054 - 0057

Odporúčanie Komisie

z 18. mája 2005

o kolektívnej cezhraničnej správe autorských práv a s nimi súvisiacich práv na oprávnené online hudobné služby

(Text s významom pre EHP)

(2005/737/ES)

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 211,

keďže:

- (1) V apríli 2004 prijala Komisia oznámenie o správe autorských práv a s nimi súvisiacich práv na vnútornom trhu.
- (2) V správe z 15. januára 2004 [1] Európsky parlament uviedol, že držitelia práv by mali mať možnosť využívať ochranu autorských práv a s nimi súvisiacich práv, kdekoľvek sú také práva ustanovené, nezávisle od štátnych hraníc alebo spôsobov použitia počas celého obdobia ich platnosti.
- (3) Európsky parlament ďalej zdôraznil, že akékoľvek aktivity zo strany Spoločenstva v súvislosti s kolektívnou cezhraničnou správou autorských práv a s nimi súvisiacich práv by mali posilniť dôveru umelcov, vrátane spisovateľov a hudobníkov, v to, že celoeurópske používanie ich tvorivých diel bude finančne odmeňované [2].
- (4) Nové technológie vedú k vytvoreniu novej generácie komerčných používateľov, ktorí šíria hudobné diela a iné predmety ochrany online. Poskytovanie oprávnených online hudobných služieb si vyžaduje spravovanie série autorských práv a s nimi súvisiacich práv.
- (5) Jednu kategóriu týchto práv predstavuje výlučné právo na rozmnožovanie, ktoré sa vzťahuje na všetky rozmnožovania vykonané v procese online šírenia hudobného diela. Ďalšie kategórie práv predstavujú právo sprostredkovať verejnosti hudobné diela, právo na primeranú odmenu a výlučné právo sprístupňovať hudobné dielo alebo iný predmet ochrany.
- (6) Podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti [3] a smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva [4] sa pre každé z práv na online využívanie hudobných diel vyžaduje licencia. Tieto práva môžu spravovať kolektívni správcovia práv, ktorí poskytujú určité služby spravovania držiteľom práv ako agenti, alebo si ich môžu spravovať samotní držitelia práv.

(7) Udeľovanie licencií na online práva je často obmedzené podľa územia a komerční používatelia rokujú v každom členskom štáte s každým z príslušných kolektívnych správcov práv pre každé právo, ktoré je zahrnuté v online využívaní.

(8) V oblasti online využívania hudobných diel však komerční používatelia potrebujú licenčnú politiku, ktorá zodpovedá všadeprítomnosti online prostredia a ktorá je multiteritoriálna. Preto je vhodné, aby sa poskytovali multiteritoriálne licencie s cieľom posilniť väčšiu právnu istotu komerčných používateľov vo vzťahu k ich činnosti a posilniť rozvoj oprávnených online služieb, čím sa zároveň zvýši finančný príjem držiteľov práv.

(9) Sloboda poskytovať služby kolektívneho spravovania za hranicami zaručuje, že držiteľia práv si môžu slobodne zvoliť kolektívneho správcu práv na spravovanie práv potrebných na oprávnené poskytovanie online hudobných služieb v celom Spoločenstve. Toto právo umožňuje zveriť alebo presunúť všetky alebo časť online práv na iného kolektívneho správcu práv, bez ohľadu na členský štát, v ktorom má kolektívny správca práv alebo držiteľ práv bydlisko alebo na ktorý sa viaže ich štátna príslušnosť.

(10) Posilňovanie efektívnych štruktúr na cezhraničné spravovanie práv by malo taktiež zabezpečiť, že kolektívni správcovia práv dosiahnu istý stupeň racionalizácie a transparentnosti, pokiaľ ide o súlad s pravidlami hospodárskej súťaže, najmä vo svetle požiadaviek vyplývajúcich z digitálneho prostredia.

(11) Vzťah medzi držiteľmi práv a kolektívnymi správcami práv, či už je založený na zmluve, alebo na pravidlách štatutárneho členstva, by mal zahŕňať minimálnu ochranu držiteľa práv, pokiaľ ide o všetky kategórie práv, ktoré sú nevyhnutné na poskytovanie oprávnených online hudobných služieb. Nemali by byť žiadne rozdiely v zaobchádzaní s držiteľmi práv zo strany správcov práv na základe členského štátu, v ktorom má držiteľ práv bydlisko alebo na ktorý sa viaže jeho štátna príslušnosť.

(12) Autorské honoráre vybrané v mene držiteľov práv by sa mali prideľovať spravodlivo a bez diskriminácie na základe bydliska, štátnej príslušnosti, alebo kategórie držiteľa práv. Autorské honoráre vybrané v mene držiteľa práv v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom má držiteľ práv bydlisko, alebo z ktorého pochádza, by sa mali prideľovať čo najefektívnejšie a najúčinnejšie.

(13) Dodatočné odporúčania týkajúce sa zodpovednosti, zastúpenia držiteľa práv v procese rozhodovania orgánov kolektívnych správcov práv a urovnávanie sporov by mali zabezpečiť, že kolektívni správcovia práv dosiahnu vyšší stupeň racionalizácie a transparentnosti a že držiteľia práv a komerční používatelia sa môžu rozhodovať na základe dostatočnej informovanosti. Nemali by byť žiadne rozdiely v zaobchádzaní na základe kategórie členstva v organizácii kolektívnej správy práv: so všetkými držiteľmi práv, či sú to autori, skladatelia, vydavatelia, producenti nahrávok, interpreti alebo iní, by sa malo zaobchádzať rovnako.

(14) Je vhodné priebežne hodnotiť rozvoj online hudobného trhu,

TÝMTO ODPORÚČA:

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto odporúčania sa uplatňujú tieto definície:

a) "spravovanie autorských práv a s nimi súvisiacich práv na poskytovanie oprávnených online hudobných služieb na úrovni Spoločenstva" znamená poskytovanie týchto služieb: udeľovanie licencií komerčným používateľom, audit a monitorovanie práv, presadzovanie autorských práv a s nimi súvisiacich práv, vyberanie licenčných poplatkov a prideľovanie autorských honorárov držiteľom práv;

b) "hudobné diela" znamenajú akékoľvek hudobné dielo alebo iný predmet ochrany;

c) "repertoár" znamená zoznam hudobných diel, ktoré spravuje kolektívny správca práv;

d) "multiteritoriálna licencia" znamená licenciu, ktorá sa vzťahuje na územie viac ako jedného členského štátu;

e) "kolektívny správca práv" znamená osobu, ktorá poskytuje služby uvedené v písm. a) viacerým držiteľom práv;

f) "online práva" znamenajú tieto práva:

i) výlučné právo na rozmnožovanie, ktoré sa vzťahuje na všetky rozmnožovania ustanovené v smernici 2001/29/ES vo forme nehmotných kópií vyrobených počas online šírenia hudobných diel;

ii) právo na sprostredkovanie hudobného diela verejnosti buď vo forme práva udeliť súhlas alebo zakázať rozmnožovanie podľa smernice 2001/29/ES, alebo vo forme práva na primeranú odmenu podľa smernice 92/100/EHS, ktoré zahŕňa webcasting, internetové rádio a simulcasting alebo "near-on-demand" služby poskytované pomocou osobného počítača alebo mobilného telefónu;

iii) výlučné právo sprístupňovať hudobné diela podľa smernice 2001/29/ES, ktoré zahŕňa "on-demand" služby alebo ďalšie interaktívne služby;

g) "držiteľ práv" znamená akúkoľvek fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá je držiteľom online práv;

h) "komerčný používateľ" znamená akúkoľvek osobu, ktorá sa zúčastňuje na poskytovaní online hudobných služieb, ktorá potrebuje od držiteľa práv licenciu, aby mohla poskytovať oprávnené online hudobné služby;

i) "vzájomná dohoda o zastúpení" znamená akúkoľvek dvojstrannú dohodu medzi kolektívnymi správcami práv, ktorou jeden kolektívny správca práv udeľuje druhému právo zastupovať jeho repertoár na území druhého správcu.

Všeobecne

2. Členské štáty sa vyzývajú, aby uskutočnili potrebné kroky na uľahčenie rozvoja oprávnených online služieb v Spoločenstve podporovaním právneho prostredia, ktoré v najväčšej miere zodpovedá správe autorských práv a s nimi súvisiacich práv na poskytovanie oprávnených online hudobných služieb na úrovni Spoločenstva.

Vzťah medzi držiteľmi práv, kolektívnymi správcami práv a komerčnými používateľmi

3. Držitelia práv by mali mať právo zveriť správu akéhokoľvek online práva, ktoré je nevyhnutné na poskytovanie oprávnených online hudobných služieb, na základe územnej pôsobnosti podľa ich výberu, kolektívnemu správcovi práv podľa ich výberu, bez ohľadu na členský štát, v ktorom má kolektívny správca práv alebo držiteľ práv bydlisko alebo na ktorý sa viaže ich štátna príslušnosť.

4. Kolektívni správcovia práv by mali zastupovať záujmy držiteľov práv čo najstarostlivejšie.

5. So zreteľom na poskytovanie licencií na online práva by sa mal vzťah medzi držiteľmi práv a kolektívnymi správcami práv, či už je založený na zmluve, alebo na pravidlách štatutárneho členstva, riadiť aspoň týmito zásadami:

a) držitelia práv by mali mať možnosť určiť, ktoré online práva sa majú zveriť do kolektívnej správy;

b) držitelia práv by mali mať možnosť určiť územnú pôsobnosť mandátu kolektívnych správcov práv;

c) držitelia práv by mali, na základe včasného oznámenia takého zámeru, mať právo na zrušenie akýchkoľvek online práv a presunutie multiteritoriálnej správy týchto práv na iného kolektívneho správcu práv, bez ohľadu na členský štát, v ktorom má kolektívny správca práv alebo držiteľ práv bydlisko alebo

na ktorý sa viaže ich štátna príslušnosť;

d) keď držiteľ práv presunul správu online práva na iného kolektívneho správcu práv, bez toho, aby boli dotknuté ďalšie formy spolupráce medzi správcami práv, mali by všetci príslušní kolektívni správcovia práv zabezpečiť, aby sa dané online práva vyňali z akejkoľvek existujúcej vzájomnej dohody o zastúpení, ktorú spolu uzavreli.

6. Kolektívni správcovia práv by mali informovať držiteľov práv a komerčných používateľov o repertoári, ktorý zastupujú, o akýchkoľvek existujúcich vzájomných dohodách o zastúpení, o územnej pôsobnosti ich mandátov pre daný repertoár a o uplatniteľných poplatkoch.

7. Kolektívni správcovia práv by si mali včas navzájom oznámiť, rovnako aj komerčným používateľom, zmeny v repertoári, ktorý zastupujú.

8. Komerční používatelia by mali kolektívnych správcov práv informovať o rôznej povahe služieb, na ktoré chcú získať online práva.

9. Kolektívni správcovia práv by mali komerčným používateľom udeľovať licencie na základe objektívnych kritérií a bez akejkoľvek diskriminácie používateľov.

Spravodlivé pridelovanie a zrážky

10. Kolektívni správcovia práv by mali pridelovať autorské honoráre všetkým držiteľom práv alebo kategórii držiteľov práv, ktorých zastupujú, spravodlivým spôsobom.

11. V zmluvách a pravidlách štatutárneho členstva, ktorými sa riadi vzťah medzi kolektívnymi správcami práv a držiteľmi práv, pokiaľ ide o spravovanie hudobných diel na online použitie na úrovni Spoločenstva, by sa malo presne uviesť, či a v akom rozsahu sa budú uplatňovať zrážky z autorských honorárov, ktoré sa majú prideliť na iné účely ako na poskytované služby spravovania.

12. Na základe vyplácania autorských honorárov by mali kolektívni správcovia práv presne uviesť vo vzťahu ku všetkým držiteľom práv, ktorých zastupujú, zrážky uskutočnené na iné účely, ako na poskytované služby spravovania.

Nediskriminácia a zastúpenie

13. Vzťah medzi kolektívnymi správcami práv a držiteľmi práv, či už je založený na zmluve, alebo na pravidlách štatutárneho členstva, by mal byť založený na týchto zásadách:

a) s každou kategóriou držiteľov práv sa zaobchádza rovnako vo vzťahu ku všetkým prvkom poskytovanej služby spravovania práv;

b) zastúpenie držiteľov práv v procese interného rozhodovania je spravodlivé a vyrovnané.

Zodpovednosť

14. Kolektívni správcovia práv by mali pravidelne podávať správy všetkým držiteľom práv, ktorých zastupujú, či už priamo, alebo formou vzájomných dohôd o zastúpení, o akýchkoľvek udelených licenciách, uplatniteľných poplatkoch a vybraných a pridelených autorských honorároch.

Urovnávanie sporov

15. Členské štáty sa vyzývajú, aby zabezpečili účinný mechanizmus na urovnávanie sporov, najmä vo vzťahu k poplatkom, licenčným podmienkam, zverovaniu online práv do správy a zrušeniu online práv.

Ďalší postup

16. Členské štáty a kolektívni správcovia práv sa vyzývajú, aby každoročne podávali Komisii správy o opatreniach, ktoré uskutočnili v súvislosti s týmto odporúčaním, a o spravovaní autorských práv a s nimi súvisiacich správ na poskytovanie oprávnených online hudobných služieb na úrovni Spoločenstva.

17. Komisia má v úmysle priebežne hodnotiť rozvoj v sektore online hudby, a to na základe tohto odporúčania.

18. Na základe hodnotenia uvedeného v bode 17 zväži Komisia potrebu ďalších aktivít na úrovni Spoločenstva.

Adresáti

19. Toto odporúčanie je určené členským štátom a všetkým hospodárskym subjektom, ktoré sa zúčastňujú na spravovaní autorských práv a s nimi súvisiacich práv v rámci Spoločenstva.

V Bruseli 18. mája 2005

Za Komisiu

Charlie McCreevy

člen Komisie

[1] A5-0478/2003.

[2] Pozri odôvodnenie 29.

[3] Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10.

[4] Ú. v. ES L 346, 27.11.1992, s. 61. Smernica zmenená a doplnená smernicou 2001/29/ES.